

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci žalobcu **Ing. V. H.**, zastúpeného Mgr. G. G., proti žalovanému **Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Banská Bystrica**, Zvolenská cesta č. 27, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného** číslo: A/2008/00314-Ma zo 4. apríla 2008, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. októbra 2008, č.k. 23S/100/2008-57, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. októbra 2008, č.k. 23S/100/2008-57, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom č.k.23S/100/2008-57 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP zrušil rozhodnutie žalovaného číslo A/2008/00314-Ma zo 4. apríla 2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov konania 11 258 Sk.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici (ďalej len „úrad“) č. A/243-2008/00998-3 z 10. januára 2007, ktorým podľa § 58,

§ 100 ods. 2 a § 103 ods. 2 zákona č.195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) žalobcovi odňal peňažný príspevok na osobnú asistenciu (ďalej len „príspevok“) od 1. októbra 2007 a jeho výplatu zastavil s tým, že sa zmenili skutočnosti rozhodujúce pre nárok na príspevok tým, že žalobca prestal v mesačných výkazoch o odpracovaných hodinách osobných asistentov uvádzať, aké činnosti osobní asistenti vykonali. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že podklad na vyúčtovanie musí obsahovať sumárny počet hodín, definovaný v § 58 ods. 7 zákona ako rozsah osobnej asistencie, teda aj rozpis konkrétnych činností, ktoré boli osobným asistentom vykonávané. Napriek tomu, že žalobca bol vo výzve z 21. augusta 2008 upozornený na možnosť odňatia príspevku, úradu predložil výkazy o odpracovaných hodinách bez uvedenia činností osobných asistentov a nevyužil možnosť doplnenia údajov ani po doručení oznámenia o začatí konania o odňatí príspevku.

Krajský súd mal za preukázané, že žalobcovi bol príspevok priznaný od 1. marca 2002 v rozsahu 5428 hodín, zvýšenom od 1. októbra 2005 na 6144 hodín a že medzi účastníkmi je spor o obsah podkladov na vyúčtovanie príspevku čo do povinnosti uviesť, v akom konkrétnom čase počas dňa osobný asistent vykonával jednotlivé činnosti osobnej asistencie. *Dospel k záveru, že žalobca z nepredloženia riadneho výkazu vyvodil nesprávny právny záver o možnosti odňatia príspevku. Z ustanovenia § 100 ods. 2 zákona podľa neho vyplýva, že zákon spája možnosť odňatia príspevku so zmenou skutočností rozhodujúcich na nárok na príspevok, keď pre tento nárok je rozhodujúci predovšetkým posudok, vydaný podľa § 57 ods. 1 a 2 zákona o tom, že občan s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaný na osobnú asistenciu. V jednotlivých odsekoch § 58 upravuje ďalšie podmienky priznania nároku na príspevok. Podľa krajského súdu v správnom konaní nebolo preukázané, že došlo k zmene skutočností rozhodujúcich pre nárok na príspevok, za akých správny orgán pôvodne priznal žalobcovi tento nárok. Samotná skutočnosť, že žalobca nedoplnil na základe výzvy úradu podklady pre vyúčtovanie neznamena, že je preukázaná zmena skutočností rozhodujúcich na nárok. To, že žalobca nereagoval na výzvu úradu, možno považovať len za neosvedčenie skutočností rozhodujúcich na poskytovanie príspevku, s ktorým zákon spája len zastavenie výplaty príspevku v súlade s § 103 ods. 2 zákona. Žalobu preto považoval za dôvodnú.*

Rozsudok napadol žalovaný včas podaným odvolaním, namietajúc nesprávny právny záver krajského súdu. Poukázal na to, že rozsah osobnej asistencie sa určuje na základe činností, ktoré si nemôže občan s ťažkým zdravotným postihnutím vykonať sám, a počtu

hodín, ktoré sú potrebné vykonanie týchto činností. Príspevok sa vypláca mesačne podľa počtu hodín osobnej asistencie, ktoré osobný asistent odpracoval v predchádzajúcom mesiaci pre občana s ťažkým zdravotným postihnutím. Občan s ťažkým zdravotným postihnutím je povinný predložiť podklady za každý mesiac úradu, ktorý je povinný sledovať nielen počet hodín, potrebných na výkon činností v súvislosti s vykonávaním osobnej asistencie, ale aj druh činnosti, ktoré si občan s ťažkým zdravotným postihnutím nemôže vykonávať a v posudku mu bola navrhnutá kompenzácia formou príspevku na osobnú asistenciu. Úrad následne môže vyplatiť peňažný príspevok na osobnú asistenciu len na tie činnosti, ktoré občan s ťažkým zdravotným postihnutím má navrhnuté v posudku, a nie na činnosti, ktoré žalobcovi osobní asistenti vykonávajú nad rámec posudku na základe zmlúv o vykonávaní osobnej asistencie. Žalobca v zmluvách o výkone osobnej asistencie zmenil rozsah vykonávanej osobnej asistencie a dohodol s osobnými asistentmi aj vykonávanie niektorých činností nad rámec činností navrhnutých v posudku (napríklad mejkap, dorozumievanie, pracovná činnosť). *Nepreukázanie vecného rozsahu činností vykonávaných osobnými asistentmi v príslušnom mesiaci v súlade s posudkom bolo preto považované v zmysle § 100 ods. 2 zákona o sociálnej pomoci za zmenu rozhodujúcich skutočností, ktorá má vplyv na výplatu peňažného príspevku na osobnú asistenciu a z týchto dôvodov bol príspevok odňatý a zastavená jeho výplata v zmysle § 58, § 100 ods. 2 a § 103 ods. 2 zákona. Podľa § 68, písm. a/, bod 3 zákona úrad nemá pôsobnosť samostatne rozhodnúť len o zastavení výplaty príspevku, môže tak urobiť len v spojitosti s jeho odňatím.* Žalobca napriek viacerým výzvam nepredložil dôkazy, osvedčujúce trvanie nároku na výplatu príspevku. Z uvedených dôvodov žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, žalobu zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil a žalovaného zaviazal nahraďiť žalobcovi trovy odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach odvolania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o odňatí peňažného príspevku a zastavení jeho výplaty.

Základným predpokladom pre priznanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu je *odkázanosť na osobnú asistenciu* podľa posudku vydaného podľa § 57 ods.1 a 2 zákona.

Podľa § 100 ods. 2 zákona príslušný orgán *peňažný príspevok na kompenzáciu* alebo peňažný príspevok za opatrovanie *odníme a ich výplatu zastaví alebo* peňažný príspevok na kompenzáciu alebo peňažný príspevok za opatrovanie *zvýši alebo zníži* a vypláca ich vo vyššej sume alebo v nižšej sume, *ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na peňažný príspevok* na kompenzáciu alebo príspevok za opatrovanie a na ich výplatu.

Podľa § 102 ods. 3 zákona občan je povinný na výzvu príslušného orgánu, obce, samosprávneho kraju alebo zariadenia sociálnych služieb osvedčiť skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie sociálnej služby, na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu alebo peňažný príspevok za opatrovanie, ich výšku alebo výplatu, a to v lehote do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak príslušný orgán neurčil dlhšiu lehotu. *Ak občan nevyhoví výzve* v určenej lehote, *možno* poskytovanie sociálnej služby, *výplatu peňažného príspevku* na kompenzáciu alebo peňažný príspevok za opatrovanie, *zastaviť*, ak bol vo výzve na tento následok upozornený.

Z administratívneho spisu žalovaného nevyplýva, že by žalobca nebol odkázaný na osobnú asistenciu; zmena v skutočnostiach rozhodných pre nárok na príspevok teda preukázaná nebola. Vzhľadom na to aj podľa názoru odvolacieho súdu neboli splnené podmienky pre odňatie peňažného príspevku a zastavenie jeho výplaty podľa § 100 ods. 2 zákona.

Zmena rozsahu činností, dohodnutých v zmluve o výkone osobnej asistencie nad rámec činností navrhnutých v posudku nie je skutočnosťou rozhodujúcou pre posúdenie nároku na peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Taká zmena by však prípadne mohla byť dôvodom pre vyžadovanie rozpisu jednotlivých činností vykonávaných osobným asistentom na účely rozhodnutia o zastavení *výplaty* príspevku podľa § 103 ods. 2 zákona.

Podľa § 68 písm. a/ bodu 3 zákona úrad práce, sociálnych vecí a rodiny rozhoduje odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu a o zastavení jeho výplaty.

V citovanom ustanovení je upravená jedna z kompetencií úradu. Vzhľadom na to, že peňažný príspevok možno odňať a jeho výplatu zastaviť len za podmienok ustanovených v § 100 ods. 2 zákona, ale v zmysle § 103 ods. 2 zákona možno výplatu peňažného príspevku iba zastaviť, v tomto kontexte treba vykladať aj pôsobnosť úradu pri rozhodovaní v zmysle § 68 písm. a/ bodu 3 buď v spojení s § 100 ods. 2 zákona alebo v spojení s § 103 ods. 2 zákona. Právny názor žalovaného, že o zastavení výplaty peňažného príspevku z dôvodu uvedeného v § 103 ods. 2 vety druhej zákona môže úrad rozhodnúť len v spojení s rozhodnutím o jeho odňatí, preto nie je správny.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu a podľa § 219 ods. 1,2 OSP rozsudok krajského súdu potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1, § 246c ods.1 a § 151 ods. 2 OSP, lebo žalovaný v odvolacom konaní nebol úspešný a úspešný žalobca uplatnenú náhradu trov právneho zastúpenia v lehote troch dní od vyhlásenia rozsudku nevyčísľil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová